

Zie, Mijn Knecht

Schriftlezing: Jesaja 42:1-13

Tekst: Jesaja 42:1

Zingen:

Psalm 147: 1

Psalm 147:2

Psalm 89: 2, 3

Psalm 111: 5

Psalm 21: 6

Gemeente, in dit gedeelte van de profeet Jesaja, dat wij wel het troostboek noemen, komt de naam van de Heere Jezus al veelvuldig voor als de Knecht des Heeren. In de tekst die voor ons ligt, wordt Hij door God de Vader aan zondaren voorgesteld, wie Hij is. Dat willen wij nu ook beluisteren, opdat ook wij Hem mogen leren kennen, bij de aanvang, maar ook verderop. Want dat is noodzakelijk.

De Vader Zelf, Hij tegen Wien wij gezondigd hebben, Wiens wet wij overtreden hebben, stelt ons Hem voor. Hij zegt, en dat is de tekst ook in het eerste gedeelte: *Zie. Kijk. Hij wijst Hem aan. Zie, Mijn Knecht.* Daar willen wij met Gods hulp over nadenken.

De woorden van onze tekst vindt u in Jesaja 42, vers 1:

Zie, Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Denwelken Mijn ziel een welbehagen heeft! Ik heb Mijn Geest op Hem gegeven; Hij zal het recht den heidenen voortbrengen.

1. Wie deze Knecht is

Wie is deze Knecht eigenlijk, de Knecht des Heeren? De Vader stelt iemand aan ons voor, en Hij gaat daar uitvoerig op in. Het is dus heel belangrijk dat wij weten over Wie het gaat.

De Heere noemt Hem hier Zijn Knecht. Zo had Hij Adam ook gemaakt. Adam was tegelijk kind en knecht. Hij was wel kind, maar hij moest ook de wil van zijn Vader doen. Adam en Eva moesten God gehoorzamen, net zoals onze kinderen hun ouders moeten gehoorzamen. Dat is niet vreemd. Wie boven ons staat, mag gehoorzaamheid eisen. Daarom was het niet vreemd toen de Heere tegen onze eerste vader en moeder zei dat zij overal van eten mochten, maar van die ene boom niet.

Maar van die eerste knecht heeft de Heere, eerbiedig gesproken, niet veel vreugde gehad. Misschien hebt u ook wel verdriet van kinderen. Dat zou heel goed kunnen. God heeft dat ook gehad. Hij had toen twee kinderen, een jongen en een meisje, en Hij had verdriet van hen allebei. Zij verlieten Hem. Zij gingen hun eigen weg. De duivel heeft daarin ook een rol gespeeld, dat weten we. Hij heeft hen opgehitst en verdachtmakingen ingebracht. Maar toch zijn zij erin gevallen.

Zo is Adam een afgefallen knecht geworden. Hij was geen goede knecht meer. Maar wonderlijk genoeg bleef hij toch kind. Wat is dat groot. De Heere gaf hem zelfs nog een belofte. Maar Adam kon nooit meer als knecht de wil des Heeren doen en zo de zaligheid beërven. *Doe dat, en gij zult leven.* Dat kon niet meer. En dat kan nog steeds niet meer.

Dat moeten wij ook steeds weer leren. Dat knechtelijke zit er nog wel in bij een mens. Iets willen doen voor God. Iets willen zijn voor God. Iets willen betekenen. Maar het kan niet meer. Wij kunnen de zaligheid niet meer beërven, en wij kunnen met al ons beijveren geen enkel goed werk voortbrengen dat de Heere werkelijk aangenaam is. Dat is vernederend voor een mens, want een mens wil graag meedoen, meetellen, nog iets in te brengen hebben. Maar de Heere heeft een nieuw begin gemaakt. En in Jesaja komt dat zo mooi uit. Daar wordt een nieuwe Knecht beloofd. Hij zou de kop van de satan vermorzelen. Hij zou alles weer recht maken.

Wie is deze Knecht? Dat is de tweede Adam, de Heere Jezus Christus. En vandaag maakt de Vader ons met Hem bekend. Of, misschien kent u Hem al. Er zijn toch ook wel mensen die, als het gaat over de Knecht des Heeren, zeggen: ja, ik ken Hem, niet volmaakt, maar ik ken toch iets van Zijn Naam, van Zijn Persoon en van Zijn werk. En als u Hem kent, dan is er toch hoop in uw hart. Dan zegt u: het kan toch nog goed komen, ondanks alles.

De Heere is niet veranderd. Hij wil nog altijd gehoorzaamheid, gerechtigheid en heiligheid. En dat moet deze nieuwe Knecht doen. Die eerste knecht, Adam, kan het niet meer. Hij is failliet gegaan. *De mens kan aan de eisen van God in eeuwigheid niet voldoen.* Dat moet u afleren, dat het nog van uzelf verwachten. Het kan zo vermoeiend zijn, zo doodvermoeiend, als je maar naar jezelf blijft kijken, als je het uit jezelf moet hebben. Dat hoeft niet. U bent failliet gegaan. U hebt een Ander nodig. De tweede Adam. De Knecht des Heeren.

Daarom komt de Vader en predikt tegenover een gevallen volk, en ook tegenover ons, nog verlossing. Hij wil een gezin met kinderen. Straks is er een nieuwe aarde, met gehoorzame kinderen, heilige kinderen, rechtvaardige kinderen, zondeloze kinderen, kinderen die nooit meer vallen zullen en nooit meer vallen kunnen. Dat is Zijn doel, en dat zal Hij bereiken.

Zie, Mijn Knecht. Hij wordt aan ons voorgesteld. En dan zegt de Vader ook: *Mijn Uitverkorene.* Over verkiezing gesproken: hier is allereerst de Uitverkorene van de Vader. Uitverkoren om dit werk te doen. Dat betekent ook dat de Vader al Zijn verwachting, eerbiedig gesproken, op Hem gesteld heeft. En dat moeten wij nu ook leren. Als de Heere zegt: *Mijn Uitverkorene*, dan moet Hij ook uw Uitverkorene worden. Uw hoop, uw verwachting, uw alles.

De Vader heeft Hem lief met een eeuwige liefde. Dat heeft Hij ook op aarde een paar keer uitgesproken. Bij de doop van de Heere Jezus klonk het uit de hemel: *Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb.* En later op de berg der verheerlijking opnieuw. De Vader is nooit door deze Knecht teleurgesteld. Nooit heeft deze Zoon Zijn Vader bescháámd.

2. Hoe deze Knecht Zijn werk doet

Wat moest deze Knecht doen? Wat was Zijn taak? In dit gedeelte wordt een paar keer gezegd dat Hij het recht zal bestellen, het recht zal handhaven, het recht zal voortbrengen. Dat is Zijn taak. Want alles is door de zonde krom geworden. De aarde is krom. De mens is krom. Onze bedoelingen, onze voornemens, onze natuur, alles is krom in Gods oog.

Daarom heeft de Vader hulp besteld bij een Held, bij deze Knecht, Zijn eniggeboren Zoon. Hij moet het recht herstellen. Jesaja zegt het al aan het begin van zijn profetie: *Sion zal door recht verlost worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid.* Dus niet langs kromme wegen, niet buiten

het recht om, niet via een achterdeurtje, maar in een rechte weg. Dat betekent ook dat er voor de zonde betaald moet worden. Want dat is recht. Als de zonde niet gestraft wordt, is dat niet recht. God is recht. Hij heeft het recht lief. De zonde moet gestraft worden.

En die Knecht wil dat ook doen. U moet niet denken dat Hij tegen Zijn wil Knecht geworden is. Nee, de Zoon is het volkomen eens met de Vader. De Vader en de Zoon zijn één. Ook de Zoon heeft het recht hartelijk lief. Ook Hij vindt dat de zonde gestraft moet worden. Daarom is Hij naar de aarde gekomen. Omdat Hij de Vader liefhad, en omdat Hij het recht liefhad. Ja, ook omdat Hij zondaren liefhad, maar eerst en vooral de eer van Zijn Vader.

Dat was dan ook een ontzaglijk zwaar werk. Want de straf op de zonde is de toorn van God. En wie kan die dragen? Niemand. In de hel kan dat ook niemand. Maar het verschil tussen de eerste en de tweede Adam is dit: de tweede Adam heeft de straf op de zonde niet verdiend, maar wel gedragen. Wel weggedragen. Ik heb het verdiend, u hebt het verdiend, maar Hij niet. *De HEERE heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen.* Maar Zelf had Hij geen zonde.

Daarom zegt de Heere ook hier: *Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun.* De Knecht werd ondersteund. De Vader gaf Hem de kracht die Hij nodig had. Dat zien we bijvoorbeeld in Gethsémané, als Hij daar als een worm en geen man over de aarde gaat, in angst voor de toorn van God. Hij deinsde niet terug voor Zijn taak, maar wel voor de wraak van God over de zonde. Dat moet ontzaglijk geweest zijn. Daarom bad Hij tot drie keer toe: *Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan.* Zo zwaar was het.

Maar tegelijk was Hij de getrouwe Knecht. Want Hij heeft ook gebeden: *Doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.* Daar hebt u de gehoorzame Knecht. Daarom kwam er ook een engel om Hem te versterken. Hij moest tot het einde toe doorgaan. En Hij is ook tot het einde toe gegaan.

Dat was ook een strijd tegen de satan. Adam en Eva liepen er zomaar in. Maar de Heere Jezus heeft de satan ontmoet in de woestijn, en later steeds weer. En de duivel wilde maar één ding: dat Christus zou ophouden met Zijn werk. Aan het kruis komt dat openbaar. Dan laat hij mensen roepen: als Gij dan de Christus zijt, kom af van het kruis. Dat was de verzoeking: stop ermee. Maar Christus is doorgegaan tot het bittere einde. *Hij is gehoorzaam geworden tot den dood, ja, den dood des kruises.*

Daarom is er ontkoming. Als de duivel zegt: weet je wel wie je bent, en wat je gedaan hebt, en denk je nu echt dat het voor jou nog kan, dan is er een antwoord. En dat antwoord is niet in onszelf te vinden, maar in Hem. *Het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonde.* Dat is het verlies van de duivel en de overwinning van de Heiland.

Hij hing dus niet als een verliezer aan het kruis, maar als een Overwinnaar. En dat heeft Hij laten zien op de derde dag. De straf op de zonde was niet alleen het sterven van het lichaam, maar vooral die drie-urige duisternis, dat verlaten zijn van God, dat dragen van de toorn. En daarin is Hij getrouw geweest. Volkomen getrouw.

Als u daar nu eens mee zit, met uw schuld, met uw zonde, met het feit dat zelfs uw beste werken met zonde bevlekt zijn, wat is dan het antwoord? Dan is het antwoord: de Knecht des Heeren heeft verzoening aangebracht. Hij is doorgegaan tot het einde.

Dan zegt de tekst verder ook: *Hij zal niet schreeuwen, noch Zijn stem verheffen, noch Zijn stem op de straat horen laten.* Dat is een wonderlijke profetie. Want de Heere Jezus hééft toch op straat gesproken? Hij heeft daar toch juist gepreekt, vermaand, gewaarschuwd, en het uitgeroepen: *Wie dorst heeft kome te Mij en drinke?* Ja, zeker. Maar de bedoeling is hier: Hij doet Zijn werk niet als

een schreeuwende wereldverbeteraar, niet met loze beloften, niet met ophef. Hij gaat rustig Zijn weg. Stil. Vastberaden. Hij houdt Zijn doel voor ogen. Hij laat Zich door niets en niemand van Zijn weg afbrengen. Ondanks alle tegenstand, ondanks onbegrip, zelfs van Zijn discipelen.

Dat is het heerlijke van de Knecht des Heeren. Zondaar en zondares in ons midden, hoor het toch: Hij zal Zijn doel bereiken. Hij zal het recht handhaven. Hij zal de straf dragen. Hij zal de zonde verzoenen. Hij zal een gehoorzame Knecht zijn. En dat houdt niet op bij kruis en graf. Hij staat op. Hij gaat door met Zijn werk.

Ook nu nog. Hij is nu in de hemel, verheerlijkt aan de rechterhand van de Vader. Maar Hij is nog steeds de Knecht des Heeren. Wat doet Hij nu? Nu past Hij toe wat Hij verworven heeft. Nu deelt Hij uit wat Hij verdiend heeft. Nu brengt Hij mensen door Woord en Geest in de gemeenschap met God. Dat is ook Zijn werk. Daarom zal er straks weer een paradijs zijn, met gehoorzame mensen, kinderen en knechten van God. Dat is Zijn doel, en daar gaat het naar toe.

Hij zal niet verdonkerd worden, en Hij zal niet verbroken worden, totdat Hij het recht op aarde zal hebben besteld. Hij zal niet bezwijken. Hij zal niet stuk gaan onder Zijn arbeid. Hij zal het voleindigen. Jezus is een volkomen Zaligmaker.

3. Hoe deze Knecht werkt aan verloren zondaren

En hoe werkt Hij nu? Niet alleen met macht en trouw, maar ook echt als Zaligmaker. In bewogenheid. In liefde voor het verlorene. Daarom staat er ook in de tekst: *Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en de rokende vlaswiek zal Hij niet uitblussen.*

Wat is een gekrookt riet? Een geknakte stengel. Bijna niets meer. En een rokende vlaswiek? Wij zouden zeggen: een walmend kaarsje, waar bijna geen vlam meer in zit. En juist dat verbreekt Hij niet. Juist dat blaast Hij niet uit. Hij gaat naar het verlorene toe om het te redden. Hij veracht het zwakke niet. Hij veracht het onedele niet. Hij veracht het schuldige, het ellendige, het verbrokene niet. Daar trekt Hij juist op aan.

Misschien moet u wel zeggen: ja, zo ben ik nu. En ook na ontvangen genade moet dat telkens weer geleerd worden. Wie je in jezelf bent. Zodat je niet op jezelf kunt pochen, maar alleen maar kunt zeggen: ik ben zo'n geknakt riet. Wat is er nu voor verwachting? Alles ligt overhoop in mijn leven. Ik kan geen enkele deugd aanwijzen. Ik kan de Heere niets aanbieden. Ik ben ook zo zwak tegenover de vijand. Ik lig zo gauw onder. Ik lonk nog zo naar de wereld. Ik ben geen helder licht, maar zo'n walmend pitje.

En nu zegt de tekst: dát verbreekt Hij niet. Dat blust Hij niet uit. Dat is nu het wonderlijke. Dat Hij de Vader liefheeft, dat kunnen we nog enigszins begrijpen als we iets van de Vader kennen. Maar dat Hij nu zondaren wil zaligen, dat begrijpt een mens niet als hij zichzelf een beetje leert kennen. Dat Hij een schuldig mens liefheeft. Dat Hij iedereen die schuldverslagen is en in zijn ellende tot Hem de toevlucht neemt, niet ledig wegzendt, maar vertroost, sterkt en moed geeft.

Dat is ook het werk van Woord en Geest. Zo werkt Hij vanuit de hemel. Om mensen te laten zien wie zij zijn, maar ook om hen daarom te vertroosten met wie Hij is. Daar ligt de troost, de kracht en de zaligheid in: in Hem.

U merkt dat ook in het Evangelie. Een farizeeër heeft voor Hem geen aantrekkingskracht. De geest van een farizeeër stinkt in Zijn neusgaten, om het eens zo te zeggen. Die verwacht het van zichzelf. Die denkt dat hij nog wat is. Die denkt dat hij nog wat heeft om voor God te kunnen bestaan. Maar

een ellendig mensenkind, daar ontfermt Hij Zich over. Daar knapt Hij als het ware van op. Daarin verheerlijkt Hij Zijn genade.

Voelt u dan ook geen aantrekkingskracht tot Hem? Bent u nooit verliefd op Hem geweest? Hebt u Hem niet lief? Petrus durfde dat ook bijna niet meer te zeggen. Maar toen zei hij toch: *Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb*. Hij zegt niet: natuurlijk heb ik U lief, en mijn geloof is groot. Nee, hij heeft niets meer over. Maar hij heeft wel Jezus. En hij ziet Hem in Zijn heerlijkheid en in Zijn liefde. Daarom zegt hij: *Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb*.

Als je deze Knecht des Heeren leert kennen, Die in het vuur van Gods toorn geweest is voor schuldigen, dan krijg je Hem toch lief. Zou het dan voor u niet kunnen? Als het nu werkelijk een vraag voor uzelf geworden bent, dan vraag ik u vanmorgen: zou u deze Christus nu wantrouwen? Zou u niet naar Hem toe durven gaan? Kinderen waren ook niet bang voor Hem. Zou u niet zeggen: Heere, ik ben ellendig, schuldig en onwaardig, maar wilt U mijn Redder zijn? Wilt U mij verlossen? Waar moet ik heen met al mijn schuld? Waar moet ik heen met al die onmogelijkheden die ik mezelf op de hals gehaald heb? Waar moet ik heen als ik voor die grote God moet verschijnen en ik heb geen Middelaar?

Daarom: wees mijn Borg. Zo riep Hizkia ook: *Heere, wees Gij mijn Borg*. Dat is een mooie roep naar boven. En de Zaligmaker hoort het. Hij is niet doof. Als er naar Hem geroepen wordt, dan komt Hij. Hij zal het gekrookte riet niet verbreken. Hij zal niet zeggen: Petrus, wat ben jij Mij toch tegengevallen. Hij aanvaardt schuldige discipelen. En daarom, zou het voor u niet kunnen?

U zegt misschien: ik ben Petrus niet. Maar u bent wel net als Petrus. En Jezus is nog steeds de Knecht des Heeren, Die deze taak heeft om het verlorene te redden en terug te brengen tot de Vader. In het paradijs zullen ze allen binnenkomen, van noord en zuid, van oost en west. En het zal zijn: één kudde en één Herder.

Daarom, wat moet een mens doen om zalig te worden? Het antwoord is eenvoudig en diep tegelijk: geloof in de Heere Jezus Christus. Neem de toevlucht tot Hem. Dat is een levensles waarin je nooit uitgeleerd raakt. Om al je zaligheid in Hem te vinden. Mijn heiligheid, mijn gerechtigheid, mijn gehoorzaamheid, die zijn van Hem. En die rekent Hij toe aan zondaren die het buiten Hem niet meer kunnen vinden.

Zie, Mijn Knecht. Wat een heerlijk woord. Wat wordt daarin een rijke Zaligmaker voorgesteld. De Vader Zelf wijst Hem aan. Hij zegt als het ware: daar moet u zijn. Daar is Mijn Knecht. Daar is Mijn Uitverkorene. Daar is Degene Dien Ik ondersteun. Daar is Degene in Wien Mijn ziel een welbehagen heeft. Hoor dan toch de stem van de Vader en zie op Zijn Knecht.

Amen.